

A Román Kommunista Párt — társadalmi rendszerünk éltető központja

Társadalmunk gazdasági, valamint anyagi-szellemi struktúrái mint egy bo nyolult, összefüggő és egységes rendszer alkotóelemei kölcsönösen befolyásolják egymást. A szocialista társadalom kibernetikus típusú, magas fokon szervezett rendszer; vezérlő és döntési központjainak kifogástalan működésétől függ mind az alkatrészek, mind az egész rendszer folyamatos haladása és fejlődése. Abban a hálózatban, amely összegyűjti, tárolja, földolgozza és az általános fejlődést szolgáló döntésekké alakítja a kapott információkat, a párt tölti be a vezérlő, koordináló és ellenőrző szerepet; egyfelől kisugározza az alkotóerőt, másfelől összegyűjti a gazdasági, társadalmi és szellemi élet valamennyi ágazatából a — megszakítatlan folyamként érkező — visszacsatolást. „A párt — mutat rá Nicolae Ceaușescu elvtárs az RKP X. kongresszusán előterjesztett jelentésében — az a mag, amely gravitációs körébe vonja az egész társadalmat, s amelyből kisugárzik az energia és a fény egész szocialista rendszerünk mozgásba hozásához, működtetéséhez. A maga részéről pedig a párt szakadatlanul újjászűfletik a szocialista nemzetünkbeli feléje áradó hatalmas energia és fény sugárzásában. Elmondhatjuk, hogy a kommunista párt tölti be egész társadalmi rendszerünk éltető központjának szerepét. E központ normális működése elengedhetetlen feltétele szocialista társadalmunk szüntelen fejlődésének. Ezért állandóan gondoskodnunk kell a párt erősítéséről, szervezési formáinak és munkamódszereinek tökéletesítéséről, egységének megacélozásáról.”

Mindebből következik, hogy a szocialista társadalom építési folyamatának egységes pártvezetése, valamint e vezető szerep állandó növekedése a szocialista forradalom és a szocialista társadalomfejlesztés egyik alapvető törvényszerűsége. Ezt a problémakört a pártok dokumentumok határozottan körvonalazzák: „A párt szerepének növekedése az új társadalmi rend megteremtésének folyamatában — törvényszerű, objektív követelmény. [...] Amilyen mértékben válnak tökéletesebbé a szocialista termelési viszonyok, s tűnnek el a munkások, parasztok, értelmiségiek közötti lényeges különbségek, és összeolvadnak a társadalmi osztályok, erősödik a társadalom valamennyi tagjának egysége, s kialakul a dolgozók egységes társadalma, olyan mértékben nyer még nagyobb hangsúlyt a pártnak mint az egész társadalmi fejlődés motorjának a szerepe. A pártra hárul a feladat, hogy tudatosan vezesse és irányítsa ezt az átfogó társadalmi folyamatot, hogy biztosítsa a kommunista társadalom valóra váltásához vezető megszakítatlan előrehaladásunkat.”

Hazánk forradalmi átalakulása a gyakorlatban próbálta ki és igazolta azt az objektív törvényszerűséget, hogy a párt vállalja a stratégia, a vezető, a szervező és a tömegnevelő szerepét. Ezt a bizonyosságot erősítette meg Nicolae Ceaușescu elvtárs az RKP XII. kongresszusán előterjesztett jelentésében: „Mindenkinek számára nyilvánvaló, hogy a szocialista Romániában elért nagy sikerek szervesen kapcsolódnak a társadalom politikai vezetőerejeként rá háruló történelmi küldetését becsülettel teljesítő pártunk hatalmas politikai és szervező tevékenységéhez.”

A társadalom legfőbb vezetőjének szerepét a Román Kommunista Párt oly módon biztosította magának, olyképp vált a társadalmi élet éltető központjává, hogy élen járt a nemzeti és társadalmi felszabadulásért vívott forradalomban, az ország demokratikus fejlődésének folyamatában és a sokoldalúan fejlett szocialista társadalom építésében. Vezető szerepének növekedése egyenes következménye, eredménye helyes politikájának, annak, hogy tökéletesen azonosult a tömegek életbevágó érdekeivel, és gyümölcse annak a képességének, hogy határozottan és bölcsen — az egész nép erőfeszítésével együtt — valamennyi dolgozó számára egyre gazdagodó anyagi és szellemi életfeltételeket tudott teremteni.

A Román Kommunista Párt — a politikai vezető erő történelmi küldetésének megfelelően — biztosítja valamennyi tevékenységi ág egységes, tudományos vezetését. Alkotó módon alkalmazza hazánk viszonyaira a tudományos szocializmus, a dialektikus és a történelmi materializmus egyetemes érvényű igazságait, sok szempontból és mélyrehatóan elemzi a szocialista társadalom építésének bo nyolult folyamatát, összegezi saját, valamint más kommunista és munkáspártok tapasztalatait, hogy ilyen alapon — a nép létérdekeinek megfelelően és a világ

haladása általános vonásaival összhangban — kidolgozza politikai és ideológiai vonalát, alapvető célkitűzéseit s a következő fejlődési szakasz irányelveit. A párt egész tevékenységének alapjául a Program szolgál, amely — mint ismeretes — ideológiai, elméleti és politikai törvénykönyvünk, a marxizmus-leninizmus alkotó szellemű alkalmazása Románia viszonyaira.

A pártnak mint „egész társadalmunk éltető központjának“ a meghatározása és értékelése, ebből fakadó különleges szerepének s helyzetének a körülírása nemcsak szervező-politikai és tervező funkcióira világít rá egészen pontosan, hanem arra a belső mechanizmusra is, amelynek hivatása, hogy emez éltető központ a gazdasági és társadalmi élet, a művelődési és oktatási intézmények kebelében fejtsse ki tevékenységét, s vezetése érvényesüljön a párttagok és minden egyes dolgozó napi munkájában.

Ilyen minőségében a párt mint alapvetően tudatos tényező jelenik meg, amely ismeri a történelmi fejlődés törvényszerűségeit, s az ország gazdasági, társadalmi és szellemi fejlődése objektív követelményeinek tekinti őket. Ugyanakkor a párt a társadalomalakító forradalmi folyamat állandóságának és megszakítatlanságának is a megtestesítője, annak az átalakulásnak, amely a munkásosztály hatalomra jutásával nemhogy befejeződné, hanem csak akkor kezdődik el igazán. Társadalmi életünkben a párt hovatovább úgy mutatkozik meg, mint a szocialista demokrácia rendszere többi összetevőjéhez és azok tevékenységéhez sajátosan viszonyuló, magasrendű szervezési és tevékenységi forma; mint olyan politikai szervezet, amelytől és amely felé állandóan áramlik a tömegekkel való eleven eszmei kapcsolat sugárzása. A pártnak mint civilizációs rendünk éltető központjának a tevékenységében az a lényeg, hogy tőle származik a teremtető gondolat, amely biztosítani hivatott a társadalom forradalmi átalakulását, és az erő, amely lelkesíti az egész népet, felszabadítja alkotó energiáit. A párt mintegy megtestesíti a történelmi dialektika törvényeire épülő tudományos gondolkodásnak s a nép alapvető érdekeinek az összefonódását; ilyen módon sikerült a forradalom és a szocialista építés évtizedei során a „spontán-tudatos“ viszonyt tudatos történelemalakítássá változtatnia. Ez a gondolat mondhatni anyagi erővé vált a sokoldalúan fejlett szocialista társadalom közeli teendőit és messi fejlődésvonalait kidolgozó pártprogramban, a XII. pártkongresszuson hozott határozatokban, feladatkielölésekben, s mint ilyen, új távlatokat nyitott társadalmi létünk és tudatos cselekvésünk, gondolkodásunk egész horizontján.

A párt a tudományos szocializmus forradalmi ideológiájának elveire épül, és annak szellemében fejlődik állandóan. Ez teszi lehetővé mind magának az egész pártnak, mind az egyes kommunistáknak, hogy a teljes valóságot olyan előrehaladott, felsőbbrendű világnézet szemszögéből lássa, amely a kortárs tudomány, a technika és a műveltség, valamint a szakmai és politikai ismeretek alapos elsajátításának talaján áll.

A társadalmi élet szervezésében és vezetésében a párt megtisztelő helyet foglal el. Mivel a szervezés és tevékenység olyan magasrendű elvei vezérlik, mint például a demokratikus centralizmus és a kollektív vezetés, az egységes fegyelem, a bírálat és önbírálat elve, a tömegekhez fűződő szoros kapcsolat, a párt a leg- haladabb szervező mechanizmusként működik, s mintaképpül szolgál a társadalmi viszonyok rendszerének mind jobb megszervezéséhez, a társadalmi élet valamennyi intézményes formájának a működéséhez. Ebben a megközelítésben a párt nem úgy jelenik meg, mint olyan entitás, amely a többi társadalmi tényezőt „kívül működik“, hanem olyan szervezetenként, amely beépül valamennyi struktúrába, s egyben elő is segíti ezek társadalmi beilleszkedését.

A párt kiváló ideológiai, politikai és szervezeti élcsapat, amely azonban a társadalom más összetevőivel szorosan együttműködik. Ez az együttműködés és kapcsolat állandóan fejlődik annak eredményeként, hogy a párt folyamatosan gazdagítja sorait a társadalom legkülönbözőbb csoportjaiból verbuválódó haladó elemekkel. Ebben a szellemben hangsúlyozzák a XII. kongresszus dokumentumai, hogy kommunista csak az lehet, aki képes harcolni a párt politikájának valóra váltásáért, forradalmi magatartást tanúsít, mindenek fölé helyezi az általános érdekeket, példát mutat a szocializmus ügye és a haza boldogulása iránti odaadás tekintetében.

„A párttagság nem jár pótlólagos jogokkal, ellenkezőleg: megnövekedett kötelezettséget, felelősséget és határtalan odaadást követel a nép jólétét, Románia haladását szolgáló pártpolitika valóra váltásában“ — hangoztatja a XII. kongresszuson előterjesztett központi bizottsági jelentés.

A párt nem kívülről, hanem valamennyi szervezeten belül fejti ki tevékenységét, minden munkahely és tevékenységi ágazat problémáinak „sűrűjében“. Nyilvánvaló, hogy a párt vezető és társadalmi éltetőközpont-szerepe megértésének leg-

magasabb foka az, hogy az egész nép elismeri határozatainak és tevékenységének döntő jelentőségét társadalmunk fejlődési irányának megszabásában és a fejlődés minden eszközzel való biztosításában. A párt természetes módon beilleszkedik a társadalmi életbe, mindenbe, ami sajátos és jellemző: az öntudat kialakításába és a munkába, a gazdasági és társadalmi élet megszervezésébe, a történelemtudomány művelésébe, valamint a kulturális élet fejlesztésébe.

A párt mint éltető központ jellemző sajátosságainak leírásához szorosan hozzátartozik a tömegkapcsolat kérdése. E tekintetben figyelembe kell venni a társadalmi és tömegszervezetek változatos kereteit, ezek tökéletesedését, társadalmi szerepük és hatókörük állandó növekedését, ami megfelel mai fejlődési szakaszunk gazdag kibontakozásának és széles távlatainak.

A párt a kezdeményezője minden újszerű társadalmi viszonylat létrehozásának, felismeri és támogatja ama körülményeket, feltételeket, amelyek elősegítik ezek fejlődését. A XII. pártkongresszus dokumentumainak amaz előírásai, amelyek a szakszervezetek, a nők, az ifjak szervezeteinek, a szövetkezeti és alkotási szövetségek, szakmai társaságok, a Szocialista Demokrácia és Egység Frontja és más társadalmi szervezetek szerepéről és hatókörük, feladataik kiterjesztéséről szólnak, mind, mind hozzájárulnak szocialista demokráciánk egész felépítésének tökéletesebbé válásához. A tömegkapcsolat elve ebben a széles szervezeti keretben ölt testet, és mintegy érvényesíti társadalmi rendünk demokratizmusának fő célkitűzését: a tömegek számára lehetővé teszi, hogy részt vegyenek a társadalom vezetésében, és hogy saját történelmük teljes értékű alkotóiként lépjenek föl.

Szocialista társadalmunkban a demokrácia a pártnak, a társadalom alapvető politikai vezető tényezőjének az alkotása. Amennyiben a kérdésnek ez az egyik oldala — amelyet a szocialista demokrácia dialektikájának egész valósága igazolt — lényeges, akkor tekintetbe veendő a másik vonatkozás is, mégpedig az, hogy maga a párt, társadalmi és nemzeti, valamint kor, nem és szakma szerinti összetételét illetően a legmagasabb rendű és legszélesebb demokratizmus, a legautentikusabb és legtágabb képviselőt kifejezője is. Éppen ezért a demokrácia kiépítésére és további tökéletesítésére irányuló országos jellegű tevékenységét sem kívülről fejt ki, hanem belsőleg, szervesen, amint ez saját felépítésének demokratikus jellegéből következik. A párt nem a meglévő társadalmi osztályok és csoportok fölött és azokon kívül álló létrehozója a demokráciának, hanem belső alkotója, egyfelől oly módon, hogy tagjainak sorába fogadja amazok leghaladóbb elemeit, másfelől az irányú tevékenysége révén, amelyet a tömegek országvezető részvételét biztosító struktúrák kebelében fejt ki. A tömegek részvétele a vezetésben, a tevékenység állandó kiterjesztése és tökéletesebbé tétele, hatékonyságának fokozása és illetékességének növelése tulajdonképpen a párt és a tömegek mind szorosabbá váló és fejlődő kapcsolatának a megtestesülése.

Az egységes szocialista gazdaság megteremtése országszerte, valamennyi megye harmonikus fejlesztése, a termelőerők igazságos elosztása elősegítette társadalmunk szerkezeti homogenizálódását, a nép erkölcsi, politikai egysége kialakulását — magasabb fejlődési fokon. Ennek nyomán országunkban eddig nem látott mértékben járultak hozzá a tömegek, minden dolgozó, nemzetiségre való tekintet nélkül, a szocialista műveltség és civilizáció felvirágoztatásához.

A Szocialista Demokrácia és Egység Frontja ad átfogó képet arról, hogy a szervek és szervezetek mily változatossága alkotja jelenleg társadalmunk szocialista egységét. A párt a szocialista demokrácia egész rendszerének polarizációs központja, sorainak egysége pedig alapul és mintaképpül szolgál: döntő feltétele és meghatározó tényezője a nép szocialista egységének.

A jelenlegi szakaszban a párt vezető szerepének és jelentőségének növekedése általában új feltételek elé került, új kérdésekkel néz szembe, s mindez a forradalmi fejlődés tartalmának megfelelő megoldási formákat és eszközöket kíván. Az új szakaszban előállt nagy változások bonyolultsága lényegében egy új civilizáció kialakulására utal, minthogy a társadalmi élet vezetési és szervezési rendszerének struktúráin és funkcióin túlmenően a szocialista építés feltételezi a materialista dialektika törvényszerűségeinek ismeretét és alkalmazását, az új és a régi közötti ellentmondások feloldását, a mennyiségről az új minőségre való átmenetet, s gyökeres átrétegződést kíván a társadalmi és egyéni élet minden területén, a tudatban és az élet minőségében, az emberről és az emberiségről alkotott felfogásban, a történelmileg kialakult értékekről vallott nézetünkben egyaránt. Mindez pedig a tudományos-műszaki forradalom vívmányait felhasználó, ellenőrzött és harmonikusan fejlődő korszerű gazdaság alapjára épül. Ha civilizáción az anyagi és szellemi kultúra egy bizonyos fejlődési szintjét értjük, vagyis valamely társadalom anyagi javakban testet öltött alkotásai összességét egy adott történelmi szakaszban, akkor — pártunk elgondolásainak megfelelően — a szocializmus nem eléged-

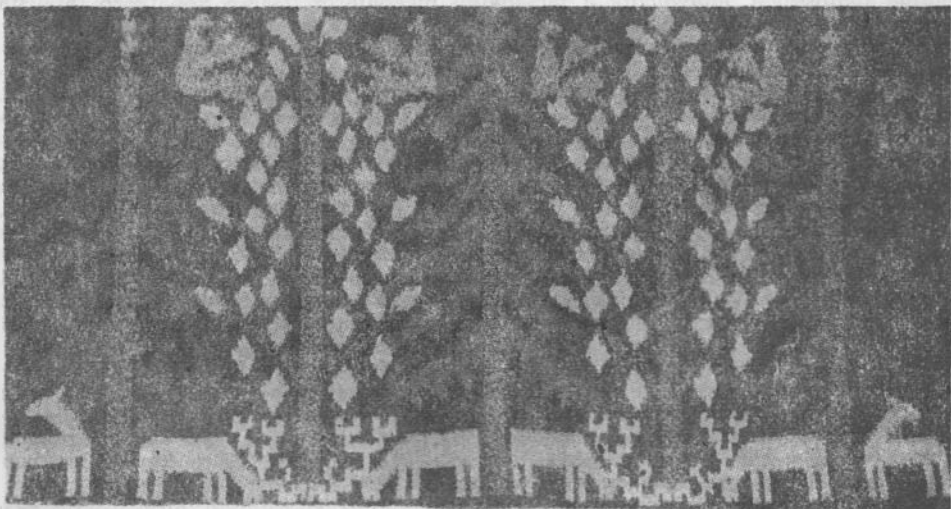
het meg csupán a társadalmi élet egyes vetületeinek a kibontakoztatásával, hanem valamennyi összetevő harmonikus fejlődését kell biztosítani, a sokoldalúság szerves egységének jegyében.

Távlatilag — a pártprogram és a XII. pártkongresszus előírásainak megfelelően — a párt vezető szerepe főleg a korszerű és hatékony nemzetgazdaság kiépítésére irányuló törekvésben fog megnyilvánulni. A párt gazdasági vezető szerepének jogosultságát és helyességét az eddig elért eredmények igazolják. E sikerek nyomán megváltozott gazdaságunk jellege: az elmaradott ország állapotából a fejlődők sorába léptünk, s minden lehetőségünk megvan arra, hogy a jelenlegi öt-éves tervben elérjük a közepesen fejlettek szintjét. Nyilvánvaló azonban, hogy ezen a területen, miként más vonatkozásban is, az eredmények nem maguktól születnek, s nem csupán a vágyaknak és jó szándéknak megfelelően. A gyakorlat mutatja, hogy a gazdaság forradalmi fejlődésének folyamata, a tudomány és kultúra, az életszínvonal, az emberek tudatának alakulása, minden irányú szervezői tevékenység állandóan új meg új megoldásra váró kérdéseket vet fel. Az új fejlődési szakasz ellentmondásainak megoldása a vezetéstől, a kommunistáktól, minden dolgozótól erőfeszítést, következetességet, magas fokú szakmai hozzáértést és forradalmi öntudatot követel.

A történelmileg magasabb rendű szocialista társadalom felépítésének forradalmi folyamata az embert tartja szem előtt, s célja anyagi és szellemi szükségleteinek maximális kielégítése. A szocializmust emberek építik az embereknek, ami magától értetődően az új típusú, sokoldalúan fejlett ember kialakítására tereli a figyelmet. E nemes cél elérésének megfelel pártunk következetes irányvonala, amely amaz igazságra épül, hogy a munka, a társadalmilag hasznos tevékenység a szocialista tudat kialakításának, a tömegek erkölcsi és politikai nevelésének alapvető tényezője. Ezért a párt előtérbe helyezi az emberek, főleg a fiatalok munka révén és munkára való nevelését. Ugyanakkor a politikai és művelődési munkában központi szerepet tölt be — nemzetiségre való tekintet nélkül — az embereknek a forradalmi hazafiság, a nemzetközi szolidaritás és a minden irányú maradiság elleni harcos magatartás szellemében történő nevelése.

A társadalom éltető központjaként a párt mind szervezesebben épül be a társadalmi életbe oly módon, hogy saját tevékenysége összefonódik az egész nép munkájával, úgy hogy a kommunisták minden irányú társadalmi tevékenységben, a dolgozók egész életében részt vegyenek. Végső fokon a párt és a népszerves egysége a biztosítéka annak, hogy a párt a társadalomban a legmagasabb szinten teljesítse küldetését, s vezesse népünket tudatos történelemalkotásának útján, az új kommunista civilizáció felé.

D. G. fordítása

Ráduly Liszka Mária: Tiszta forrásból